

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W III KWARTALE 2008 R.

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego *Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)*, przeprowadzonego w III kwartale 2008 r. W każdym wylosowanym mieszkaniu badane były osoby w wieku 15 lat i więcej. Z niewielkim uproszczeniem można powiedzieć, że kwartalne wyniki badania ustala się jako średnie wyników z 13 tygodni danego kwartału i uogólnia na populację generalną.

Podstawą metodologii BAEL są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych) przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT.

Szczegółowe uwagi metodologiczne można znaleźć w publikowanej przez GUS Kwartalnej informacji o aktywności ekonomicznej ludności na stronie internetowej http://www.stat.gov.pl/gus/praca_ludnosc_PLK_HTML.htm, w publikacji *Aktywność ekonomiczna ludności Polski* lub w Kwartalnej informacji o rynku pracy.

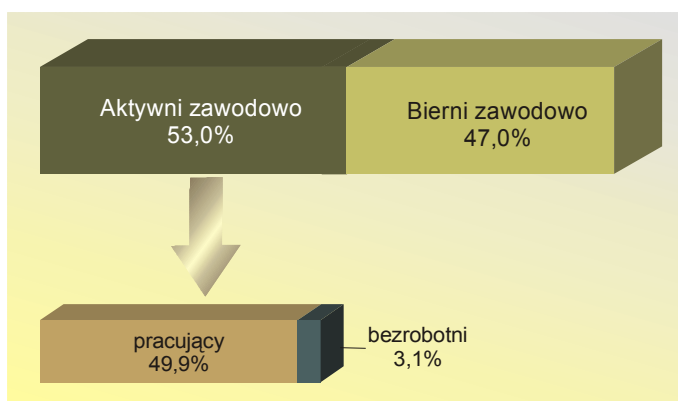
Uwagi: Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Nazwy „województwo małopolskie” i „Małopolska” używane są zamiennie.

Aktywność ekonomiczna

W III kwartale br. w województwie małopolskim liczba ludności w wieku 15 lat i więcej (2526 tys. osób), zmniejszyła się w porównaniu z II kwartałem br. o 3,4%, a w odniesieniu do I kwartału br. - o 7,7%. Zbiorowość aktywnych zawodowo w tym okresie liczyła 1339 tys. osób. W porównaniu z III kwartałem ub. roku było to mniej o 40 tys. osób, tj. o 2,9%. Natomiast liczba biernych zawodowo wyniosła 1187 tys. i tym samym w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 6 tys., tj. o 0,5%.

Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej
według aktywności ekonomicznej w III kwartale 2008 r.

Wśród aktywnych zawodowo w skali roku zaobserwowano spadek zarówno liczby pracujących - o 4 tys., tj. o 0,3%, jak i bezrobotnych - o 37 tys., tj. o 32,5%.

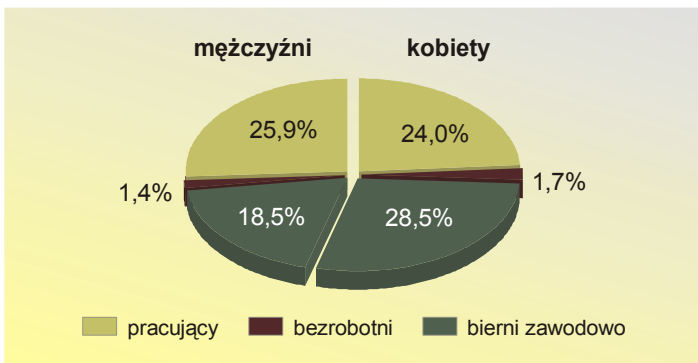
W stosunku do II kwartału br. zmalała również populacja osób zarówno aktywnych, jak i biernych zawodowo, odpowiednio o: 5,6% i 0,9%, przy czym pracujących było mniej o 5,3%, a bezrobotnych - o 10,5%.

W strukturze aktywnych zawodowo według płci przeważali mężczyźni, a według miejsca zamieszkania - mieszkańcy miast (51,6%). Obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi spadło w skali roku, ale wzrosło w porównaniu z poprzednim kwartałem. W rezultacie na 1000 pracujących w III kwartale br. przypadało 1003 niepracujących, podczas gdy rok wcześniej - 1033, a w II kwartale br. - 964.

TABL.1 LUDNOŚĆ AKTYWNA I BIERNA ZAWODOWO W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	III kwartał 2007	2008			
		II kwartał	III kwartał		
	w tysiącach			III kw. 2007= =100	II kw. 2008= =100
OGÓLEM	2572	2616	2526	98,2	96,6
Aktywni zawodowo	1379	1418	1339	97,1	94,4
pracujący	1265	1332	1261	99,7	94,7
bezrobotni	114	86	77	67,5	89,5
Bierni zawodowo	1193	1198	1187	99,5	99,1

Aktywność ekonomiczna według płci w III kwartale 2008 r.

Współczynnik aktywności zawodowej, wyrażający udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej, wyniósł 53,0% (w Polsce 54,6%), tj. mniej o 0,6 pkt proc. niż w III kwartale 2007 r. i o 1,2 pkt proc. niż w II kwartale br.

W podziale według płci zdecydowanie większą jego wartość odnotowano wśród mężczyzn - 59,7% niż wśród kobiet - 47,3%. W miastach omawiany współczynnik wynosił 52,2% i był niższy od notowanego na wsi o 1,7 pkt proc.

Wśród osób w wieku produkcyjnym wynosił on 70,9%. W przebadanych grupach wiekowych najwyższy współczynnik aktywności zawodowej zaobserwowano dla osób w wieku 35-44 lata (88,2%), pomimo spadku w skali roku o 1,7 pkt proc., a najniższy dla osób w wieku 55 lat i więcej (15,5%).

Analizując poziom wykształcenia, najbardziej aktywne zawodowo były osoby, które ukończyły szkoły wyższe (76,2%), a najmniej - osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (18,6%).

TABL.2 WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	III kwartał 2007	2008			
		II kwartał	III kwartał		
	w %			+/- w porównaniu z III kw. 2007	II kw. 2008
OGÓLEM	53,6	54,2	53,0	-0,6	-1,2
mężczyźni	60,9	61,9	59,7	-1,2	-2,2
kobiety	47,5	47,7	47,3	-0,2	-0,4
Miasta	51,8	52,7	52,2	0,4	-0,5
Wieś	55,5	55,9	53,9	-1,6	-2,0
Według wieku:					
w tym w wieku produkcyjnym	69,6	71,5	70,9	1,3	-0,6
15-24 lata	35,4	34,3	32,6	-2,8	-1,7
25-34	86,2	86,5	86,4	0,2	-0,1
35-44	89,9	87,7	88,2	-1,7	0,5
45-54	72,0	78,1	77,1	5,1	-1,0
55 lat i więcej	17,5	17,1	15,5	-2,0	-1,6
Według poziomu wykształcenia:					
Wyższe	79,1	80,6	76,2	-2,9	-4,4
Policealne i średnie zawodowe	65,5	67,2	68,5	3,0	1,3
Średnie ogólnokształcące	40,5	43,9	40,6	0,1	-3,3
Zasadnicze zawodowe	63,8	67,1	64,8	1,0	-2,3
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	20,3	19,3	18,6	-1,7	-0,7

TABL.3 PRACUJĄCY WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	III kwartał 2007	2008			
		II kwartał	III kwartał		II kw. 2008= =100
	w tysiącach			III kw. 2007= =100	
OGÓLEM	1265	1332	1261	99,7	94,7
mężczyźni	666	703	656	98,5	93,3
kobiety	599	629	606	101,2	96,3
Miasta	615	700	651	105,9	93,0
Wieś	650	632	610	93,8	96,5

W stosunku do III kwartału ub. roku liczba pracujących mężczyzn spadła o 1,5%, a kobiet - wzrosła o 1,2%. Pracujących zamieszkałych w miastach było więcej o 5,9%, podczas gdy zamieszkałych na wsi - mniej o 6,2%.

W porównaniu z poprzednim kwartałem populacja pracujących mężczyzn zmniejszyła się o 6,7%, a pracujących kobiet - o 3,7%. Ze względu na miejsce zamieszkania liczba pracujących była niższa w miastach o 7,0%, a na wsi - o 3,5%.

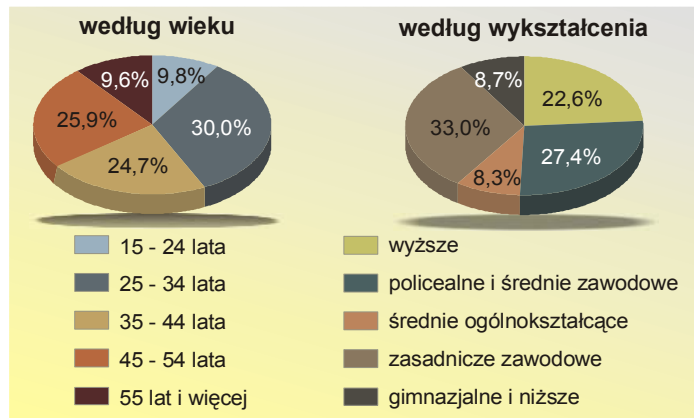
TABL.4 WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	III kwartał 2007	2008			
		II kwartał	III kwartał		+/- w porównaniu z III kw. 2007
	w %			III kw. 2007	
OGÓLEM	49,2	50,9	49,9	0,7	-1,0
mężczyźni	56,6	58,7	56,6	0,0	-2,1
kobiety	42,9	44,4	44,3	1,4	-0,1
Miasta	46,6	49,6	49,1	2,5	-0,5
Wieś	51,9	52,4	50,8	-1,1	-1,6
Według wieku:					
w tym w wieku produkcyjnym	63,7	67,0	66,6	2,9	-0,4
15-24 lata	27,2	27,8	26,1	-1,1	-1,7
25-34	80,3	82,1	80,7	0,4	-1,4
35-44	85,2	82,7	85,2	0,0	2,5
45-54	66,7	75,0	75,5	8,8	0,5
55 lat i więcej	16,9	16,8	15,5	-1,4	-1,3
Według poziomu wykształcenia:					
Wyższe	74,5	78,3	72,9	-1,6	-5,4
Policealne i średnie zawodowe	61,1	63,6	64,6	3,5	1,0
Średnie ogólnokształcące	33,9	38,2	36,7	2,8	-1,5
Zasadnicze zawodowe	58,7	63,0	61,1	2,4	-1,9
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	17,8	17,2	17,3	-0,5	0,1

Pracujący

W Małopolsce w III kwartale 2008 r. pracowało 1261 tys. osób (tj. 94,2% aktywnych zawodowo). Wśród nich mężczyźni stanowili około 52%, a kobiety około 48%. Udział mieszkańców miast w ogólnej liczbie pracujących wyniósł 51,6%, natomiast osób zamieszkałych na wsi - 48,4%.

Struktura pracujących w III kwartale 2008 r.

W III kwartale 2008 r. w sektorze prywatnym pracowało 948 tys. osób, tj. ponad 3/4 ogółu pracujących, a w publicznym 314 tys.

W ujęciu rocznym w sektorze prywatnym odnotowano wzrost liczby pracujących o 2,0%, a w sektorze publicznym - spadek o 6,5%.

W zestawieniu z poprzednim kwartałem miały miejsce spadki, zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym (odpowiednio o: 5,6% i 4,0%).

Liczba pracowników najemnych wyniosła 937 tys. (tj. 74,3% ogółu pracujących) i tym samym zwiększyła się o 6 tys., tj. o 0,6% w skali roku. Spadła liczba pracodawców i pracujących na własny rachunek (z 275 tys. do 268 tys.) oraz liczba pomagających członków rodzin (z 59 tys. do 57 tys.).

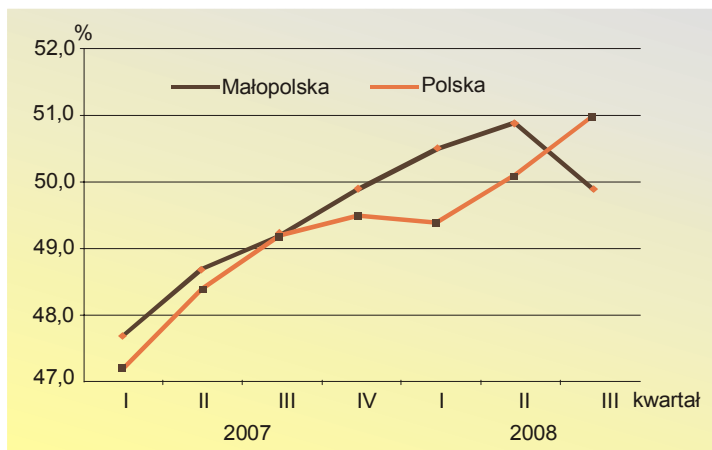
Wskaźniki zatrudnienia dla poszczególnych grup badanej populacji zamieszczono w tablicy obok.

Wskaźnik zatrudnienia, tj. udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej, w omawianym okresie wyniósł 49,9% (w kraju 51,0%), czyli więcej o 0,7 pkt proc. niż przed rokiem, ale mniej o 1,0 pkt proc. niż w poprzednim kwartale.

W populacji osób w wieku produkcyjnym wskaźnik zatrudnienia wyniósł 66,6%, tj. o 2,9 pkt proc. więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku, ale zaznaczył się już spadek w stosunku do II kwartału br. Najwyższym wskaźnikiem zatrudnienia cechowała się grupa osób w wieku 35-44 lata, a najniższym - grupa wiekowa 55 lat i więcej, co jest skorelowane z aktywnością zawodową tych grup osób.

Ze względu na poziom wykształcenia największym zaangażowaniem odznaczały się osoby z wykształceniem wyższym, a najmniejszym - z gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym, co wiąże się z odpowiednimi kwalifikacjami do pracy bądź ich brakiem.

Wskaźnik zatrudnienia według BAEL

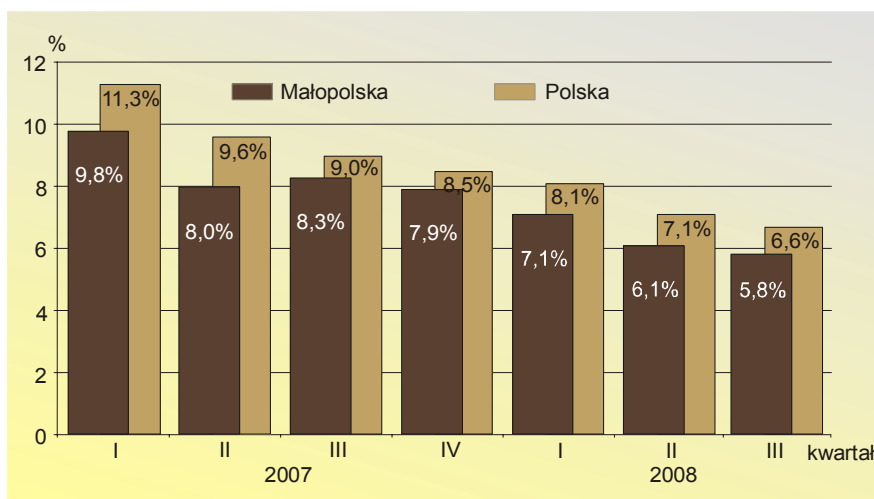
TABL.5 BEZROBOTNI WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008				
	III kwartał 2007	II kwartał	III kwartał		
	w tysiącach			III kw. 2007= =100	II kw. 2008= =100
OGÓLEM	114	86	77	67,5	89,5
mężczyźni	50	38	36	72,0	94,7
kobiety	64	48	42	65,6	87,5
Miasta	69	44	40	58,0	90,9
Wieś	46	42	37	80,4	88,1

Bezrobotni

Wśród ogółu bezrobotnych, których liczba w III kwartale br. w Małopolsce wyniosła 77 tys., w podziale według płci więcej było kobiet - 54,5% (a według miejsca zamieszkania - mieszkańców miast - 51,9%). Pomimo tego, spadek bezrobocia w skali roku w większym stopniu dotyczył kobiet niż mężczyzn oraz mieszkańców miast niż wsi.

Stopa bezrobocia według BAEL

TABL.6 STOPA BEZROBOCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	III kwartał 2007	2008			
		II kwartał	III kwartał		
	w %			+/- w porównaniu z	
				III kw. 2007	II kw. 2008
OGÓLEM	8,3	6,1	5,8	-2,5	-0,3
mężczyźni	7,0	5,1	5,2	-1,8	0,1
kobiety	9,7	7,1	6,5	-3,2	-0,6
Miasta	10,1	5,9	5,8	-4,3	-0,1
Wieś	6,6	6,2	5,7	-0,9	-0,5
Według wieku:					
w tym w wieku produkcyjnym	8,5	6,3	5,9	-2,6	-0,4
15-24 lata	22,8	18,8	20,6	-2,2	1,8
25-34	6,6	4,8	6,4	-0,2	1,6
35-44	5,2	5,7	3,4	-1,8	-2,3
45-54	7,6	4,0	2,4	-5,2	-1,6
55 lat i więcej	3,0	1,4	0,8	-2,2	-0,6
Według poziomu wykształcenia:					
Wyższe	5,9	2,8	4,4	-1,5	1,6
Policealne i średnie zawodowe	6,7	5,3	5,7	-1,0	0,4
Średnie ogólnokształcące	16,2	13,1	8,7	-7,5	-4,4
Zasadnicze zawodowe ...	8,1	5,8	5,7	-2,4	-0,1
Gimnazjalne, podstawo- we i niepełne podsta- wowe	12,2	10,8	6,8	-5,4	-4,0

3,5-krotnie wyższa niż dla całej populacji i wyniosła 20,6%. W tej najmłodszej grupie wiekowej omawiany wskaźnik obniżył się w skali roku o 2,2 pkt proc., ale w porównaniu z poprzednim kwartałem wzrósł o 1,8 pkt proc. Najniższą stopę bezrobocia odnotowano wśród osób w wieku 55 lat i więcej (0,8%), co wynika z niewielkiej aktywności zawodowej w tej grupie wiekowej. W analizowanym okresie w odniesieniu do poprzedniego kwartału największy spadek natężenia bezrobocia (o 2,3 pkt proc.) dotyczył osób w wieku 35-44 lata, najbardziej aktywnych zawodowo.

W omawianym okresie najniższa stopa bezrobocia cechowała grupę osób z wykształceniem wyższym - 4,4%, natomiast prawie dwukrotnie większy wskaźnik odnotowano wśród osób, które ukończyły szkoły średnie ogólnokształcące - 8,7%.

Stopa bezrobocia w porównaniu z III kwartałem ub. roku zmniejszyła się wśród wszystkich grup osób niezależnie od wieku i posiadanego wykształcenia, ale skala spadków była bardzo zróżnicowana: od 5,2 pkt proc. dla grupy wiekowej 45-54 lata do 0,2 pkt proc. dla grupy wiekowej 25-34 lata oraz od 7,5 pkt proc. dla osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym do 1,0 pkt proc. dla osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym.

W porównaniu z II kwartałem 2008 r. spadek stopy bezrobocia dotyczył zwłaszcza osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 4,4 pkt proc.) oraz gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (o 4,0 pkt proc.).

W ramach różnych sposobów wyjścia z bezrobocia, najczęściej osób poszukiwało zatrudnienia przez krewnych i znajomych (79,2% ogółu bezrobotnych), a w dalszej kolejności również przez ogłoszenia w prasie (75,3%), biura pracy (64,9%) oraz kontakt z zakładem pracy (63,6%). Poszczególne udziały nie sumują

Stopa bezrobocia liczona jest jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy. W III kwartale br. według BAEL wyniosła ona 5,8% (w Polsce 6,6%) i obniżyła się w porównaniu z analogicznym okresem 2007 r. o 2,5 pkt proc. i z poprzednim kwartałem o 0,3 pkt proc. *Niższą stopę bezrobocia niż Małopolska miały województwa: mazowieckie (4,4%), pomorskie (4,9%), podlaskie (5,2%) i opolskie (5,3%),*

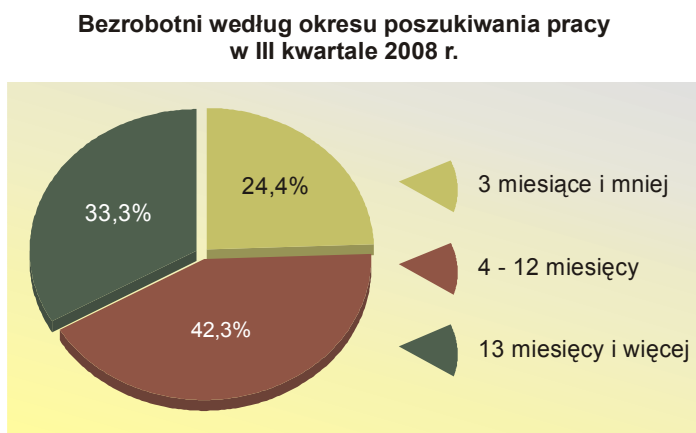
Wśród kobiet stopa bezrobocia wynosiła 6,5% i była o 1,3 pkt proc. wyższa niż wśród mężczyzn. Na wsi osiągnęła podobny poziom jak w miastach.

Dla osób w wieku produkcyjnym stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 5,9%, tj. niższym niż w III kwartale 2007 r. i niż w II kwartale br. odpowiednio o: 2,6 i 0,4 pkt proc. Natomiast dla osób w wieku 15-24 lata była ona

się na ogółem, ponieważ osoby poszukujące pracy często korzystały jednocześnie z kilku dostępnych sposobów wyjścia z bezrobocia.

Od I kwartału 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym dane te nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzednich.

W III kwartale br. **przeciętny czas poszukiwania pracy** przez osoby bezrobotne w miesiącach wyniósł 14,6, tj. o 1/3 miesiąca krócej niż w II kwartale br. Mężczyźni poszukiwali pracy średnio przez 16,5 miesiąca, tj. o 2,3 miesiąca dłużej, a kobiety - średnio przez 13,1 miesiąca, tj. o 2,3 miesiąca krócej niż w poprzednim kwartale. Dla mieszkańców miast czas ten wyniósł 13,7 miesiąca, a dla mieszkańców wsi - 15,5 miesiąca (wobec odpowiednio: 11,9 i 17,5 miesiąca w poprzednim okresie).

W analizowanym okresie 19 tys. osób poszukiwało pracy przez okres do 3 miesięcy; 33 tys. osób od 4 do 12 miesięcy; a 26 tys. osób przez 13 miesięcy i dłużej. W grupie osób dotkniętych długotrwałym bezrobociem więcej było mężczyzn niż kobiet, a według kryterium miejsca zamieszkania - tyle samo mieszkańców miast co wsi.

Bierni zawodowo

W okresie lipiec-wrzesień 2008 r. populacja osób biernych zawodowo w Małopolsce (1187 tys. osób) stanowiła 47,0% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (w kraju - 45,4%). Wśród nich większość to kobiety - 60,7%. Mieszkańcy miast stanowili 53,4% ogółu biernych zawodowo.

W stosunku do III kwartału 2007 r. omawiana zbiorowość zmalała o 6 tys. osób, a w porównaniu z poprzednim kwartałem - o 11 tys. osób. Wśród biernych zawodowo, podobnie jak w minionych okresach, dominowały osoby w wieku 55 lat i więcej, których było 660 tys., tj. 55,6%, czego powodem głównie jest emerytura. Udział osób w wieku produkcyjnym wyniósł 45,2% (w III kwartale ub. roku - 48,9%).

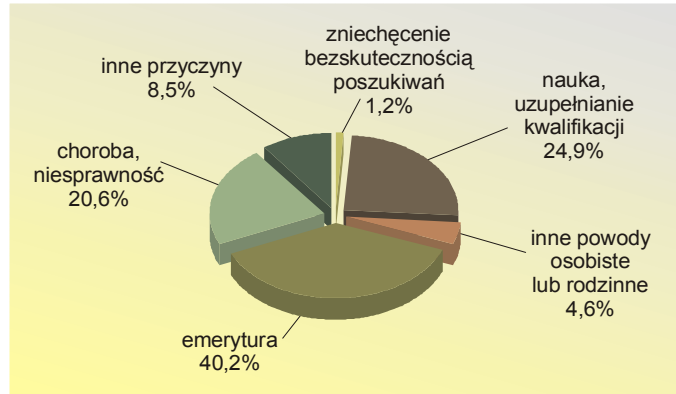
Według poziomu wykształcenia najczęściej było biernych zawodowo z wykształceniem gimnazjalnym i niższym - 518 tys. (tj. 43,6% ogółu). Ich liczba wzrosła w ujęciu rocznym o 7,0%. Bierność zawodowa w tej grupie osób wynika głównie z braku kwalifikacji do podjęcia pracy. Najmniej biernych zawodowo notowano nadal wśród osób z wykształceniem wyższym - 93 tys. (tj. 7,8% ogółu). Jednak w skali roku ich liczba wzrosła o 14,8%, a w skali kwartału - o 22,4%, co może być spowodowane odkładaniem na później decyzji o podjęciu pracy, np. w związku z dalszym kształceniem się.

TABL.9 BIERNI ZAWODOWO WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	III kwartał 2007	2008			
		II kwartał	III kwartał		II kw. 2008= =100
	w tysiącach			III kw. 2007= =100	
OGÓŁEM	1193	1198	1187	99,5	99,1
mężczyźni	460	457	467	101,5	102,2
kobiety	734	741	721	98,2	97,3
Miasta	635	668	634	99,8	94,9
Wieś	558	530	553	99,1	104,3

Bierni zawodowo nieposzukujący pracy według przyczyn w III kwartale 2008 r.

W III kwartale br. do głównych przyczyn nieposzukiwania pracy należały: emerytura - taki powód podało 477 tys. osób, nauka i uzupełnianie kwalifikacji - 296 tys. osób, choroba - 245 tys. osób (wobec odpowiednio: 469 tys., 297 tys. i 233 tys. rok wcześniej).

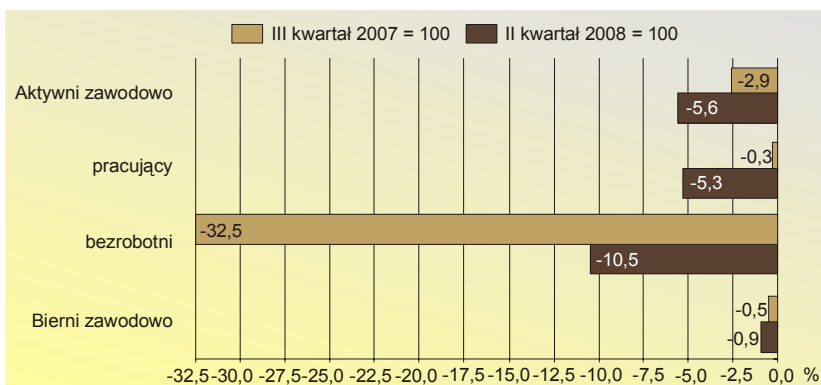
Podsumowanie

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności za III kwartał br. wskazują na utrzymującą się w dalszym ciągu poprawę na rynku pracy w województwie małopolskim, chociaż w stosunku do II kwartału br. tempo korzystnych zmian osłabło.

W porównaniu z II kwartałem br. zaobserwowano m.in.:

- zmniejszenie się zbiorowości aktywnych zawodowo, spowodowane malejącą liczbą tak pracujących, jak i bezrobotnych,
- niższy współczynnik aktywności zawodowej oraz wskaźnik zatrudnienia,
- niewielki spadek stopy bezrobocia,
- wzrost liczby osób biernych zawodowo na wsi.

Zmiany na rynku pracy w III kwartale 2008 r.

W ujęciu rocznym odnotowano spadek liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia przy niewielkim wzroście wskaźnika zatrudnienia. Mniejsze było obciążenie osób pracujących niepracującymi. Stopa bezrobocia wśród kobiet nadal była trochę wyższa niż wśród mężczyzn. Sytuacja ludzi młodych na rynku

pracy kształtowała się nadal niekorzystnie, o czym świadczy stopa bezrobocia dla osób w wieku 15-24 lata około 3,5-krotnie wyższa niż dla całej populacji.